

REFERAT Sundhedsudvalget 2022-2025 d. 08-06-2022

Mødedato Onsdag d. 08. juni 2022 kl. 08:00

Mødested Regionsrådssalen, Regionshuset, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Øst

Indholdsfortegnelse

Deltagere.....	3
Orientering: Faglig analyse af urologien i Region Nordjylland.....	5
Orientering: Faglig analyse af det organkirurgiske område i Region Nordjylland.....	8
Drøftelse: Opfølgning på temadrøftelse vedr. de to analyser.....	12
Godkendelse: Udmøntning af budgetmidler 2022 til palliation.....	14
Godkendelse: Beslutning om udmøntning af finanslovsmidler til fødselspakken "En god start på liv	18
Orientering og godkendelse: Ulighed i sundhed.....	22
Ønsker til kommende møder.....	26
Orientering.....	28
Eventuelt.....	30
Underskrift af mødeprotokol.....	32

Punkt 1: Deltagere

1

Deltagere

Udvalgsmedlemmer

Malou Skeel (formand)

Jørgen Rørbæk Henriksen (næstformand)

Martin Bech

Per Bisgaard

Vibeke Gamst

Kim Frost

Ulla Astman

Ali Hassan

Janne Toft-Lind

Administrative deltagere

Koncerndirektør Anne Bukh

Direktør Eva Sejersdal Knudsen

Direktør Mariane Therkelsen

Specialkonsulent Rikke Sandorff Nielsen-Man (udvalgssekretær)

Afbud

Ulla Astman

Ad hoc

Lægefaglig direktør Michael Braüner Schmidt

Lægefaglig direktør Søren Pihlkjær Hjortshøj

Ledende overlæge Charlotte Birkmose Rotbøl

Afsnitsledende sygeplejerske Troels Bjørn

Kontorchef Jacob Bertramsen

Punkt 2: Orientering: Faglig analyse af urologien i Region Nordjylland

2021-042704

Bilag

Faglig analyse af urologien_31. maj

2

Orientering: Faglig analyse af urologien i Region Nordjylland

---

Resumé

I forbindelse med budget 2022 besluttede forligspartierne, at der i 2022 skal udarbejdes en faglig analyse af urologien i Region Nordjylland.

Den faglige analyse, der beskriver tiltag for at styrke og udvikle urologien de kommende år, er nu udarbejdet af administrationen sammen med hospitalerne.

Koncerndirektør Anne Bukh indleder punktet.

Lægefaglige direktører Søren Pihlkjær Hjortshøj og Michael Braüner Schmidt deltager under punktet.

Regionsrådet er inviteret til at deltage under punktet.

Sagsfremstilling

Baggrund og proces for analysen

Det urologiske speciale har været udfordret på kapaciteten over en årrække, og der er pt. nogle af regionens længste ventetider på behandling for nogle af de ikke-kræftrelaterede urinvejssygdomme.

Med budgetaftalen for 2022 er der igangsat en faglig analyse af urologien i Region Nordjylland, som blandt andet skal se på udvidelse af både akutte og elektive funktioner i Hjørring, hvor urologien flytter ind i sommeren 2022.

Der har været nedsat en arbejdsgruppe med de lægefaglige direktører fra de to somatiske hospitaler som formænd. Arbejdsgruppen har udarbejdet vedlagte analyserapport, som tager et bredt blik på det urologiske speciale på tværs af regionen. Analysen formulerer en op mod 7-årig udviklingsplan med forslag om en trinvis kapacitetsudvidelse på tværs af de to urologiske afdelinger.

Der er tidligere udarbejdet en foranalyse med beskrivelse af aktivitetsstigninger og kapacitetsudfordringer de seneste år, som danner grundlag for behov for kapacitetsudvidelserne beskrevet i analysen. Foranalysen er vedlagt den faglige analyse som bilag, og den er tidligere forelagt Sundhedsudvalget til orientering.

Sundhedsudvalget bedes nu drøfte den endelige faglige analyse af området.

Om udviklingsplan for urologien beskrevet i analyserapporten

Udviklingsplanen udarbejdet i forbindelse med den faglige analyse lægger op til, at kapaciteten udvides substantielt på begge matrikler, og der udvides til fuldt akut vagtlag i Hjørring. Udvidelsen anbefales at ske gradvist i flere trin.

Første del af planen sigter mod at bringe specialet i balance og udvide kapacitet for at imødekomme udfordringer. Dette arbejde anbefales af arbejdsgruppen igangsat med prioritering af første kapacitetsudvidelse ifm. budget 2023.

Derudover beskrives tiltag for over tid at se på yderligere udvikling af specialet, herunder at søge om varetagelse af nye funktioner i fremtiden og se på muligheder for hjemtag. Sidstnævnte anbefales først igangsat senere.

Der vil ske forbedringer og nedbringelse af ventetider allerede med første udvidelse, som anbefales fra 2023, mens planens fulde effekt først vil ses efter en årrække. Der lægges op til at følge området løbende med henblik på mulig politisk prioritering af kapacitetsudvidelserne i flere trin over en 7-årig periode. Implementeringen anbefales dermed at følge en trappemodell, hvor hvert trin bringes til politisk drøftelse og indgår i den relevante budgetproces, inden det igangsættes.

Planen omfatter følgende kerneområder:

- Løbende økonomisk investering i kapacitetsudvidelse på Aalborg Universitetshospital og Regionshospital Nordjylland i flere trin.
- Planen vil nedbringe ventetider for ikke-kræftrelateret sygdom, hvor der i dag er lange ventetider, da antal kræftpatienter er steget, og de prioriteres først.
- Kapacitetsudvidelsen giver derudover mulighed for bedre akut dækning i Hjørring og bedre dækning af matriklen i Thisted.
- De urinvejskirurgiske afdelinger vil arbejde videre med at optimere opgavedeling på tværs af faggrupper og på tværs af matrikler.
  - Herunder ses der mulighed for at søge Sundhedsstyrelsen om at varetage flere specialiserede funktioner i Hjørring til fordel for udvikling og rekruttering til afdelingen.
- Hospitalerne vil løbende arbejde med initiativer for at forbedre uddannelse, rekruttering og fastholdelse inden for specialet med henblik på robustgørelse på tværs af regionen.

Arbejdsgruppen vurderer, at en kapacitetsudvidelse vil give en nødvendig styrkelse af urologien, og det vil give en mere robust organisering, hvor afdelingen på Regionshospital Nordjylland bliver en fuld urologisk afdeling og dermed en mere reel samarbejdspartner for afdelingen i Aalborg. Dette giver øget mulighed for over tid at justere på opgavedelingen på tværs af matriklerne for samlet set at give det bedste urologiske tilbud til borgere i regionen. Varetagelse af specialiserede funktioner inden for den ikke-kræftrelaterede urologi i Hjørring vil desuden fremtidssikre den samlede benigne urologi i højere grad.

Videre proces

Analyserapporten fremlægges her til drøftelse i Sundhedsudvalget, hvor resten af Regionsrådet er inviteret med til drøftelserne. Dernæst indgår analysen og dens anbefalinger for kapacitetsudvidelse i budgetprocessen for budget 2023.

Der arbejdes videre med at udbygge og kvalificere beskrivelsen af økonomiske konsekvenser både inden for urologien og øvrige afdelinger på de to hospitaler med henblik på at klargøre et oplæg til budgetprocessen, hvor der udarbejdes en konkret budgetbrik.

Referat

Konstitueret formand for Sundhedsudvalget Malou Skeel indledte og der var i forlængelse fagligt oplæg ved lægelig direktør ved Regionshospitalet, Søren Hjortshøj.

Efterfølgende havde Regionsrådet mulighed for at stille spørgsmål.

Ulla Astman og Martin Bech deltog ikke i punktets behandling.

Bilag

1. Faglig analyse af urologien_31. maj

Punkt 3: Orientering: Faglig analyse af det organkirurgiske område i Region Nordjylland

2021-040271

Bilag

Faglig analyse af det organkirurgiske område i Region Nordjylland_2022

3

Orientering: Faglig analyse af det organkirurgiske område i Region Nordjylland

---

Resumé

I forbindelse med vedtagelse af budget 2022 ønskede forligspartierne at der skulle udarbejdes en faglig analyse af organkirurgien i Region Nordjylland der skal sikre genetablering af akut organkirurgi i Thisted.

Administrationen har sammen med hospitalerne udarbejdet udkast til analyse som beskriver forskellige driftsscenarioer for organkirurgien i Region Nordjylland.

Koncerndirektør Anne Bukh indleder punktet.

Lægefaglige direktører Søren Pihlkjær Hjortshøj og Michael Braüner Schmidt deltager under punktet

Regionsrådet er inviteret til at deltage under punktet.

Sagsfremstilling

Med afsæt i budgetaftalen for 2022 er der udarbejdet en faglig analyse af organkirurgien i Thisted. Analysen er udarbejdet i et samarbejde mellem fællesadministrationen og de to somatiske hospitaler.

Sundhedsudvalget har løbende fået en status på processen ligesom udvalget løbende har haft mulighed for at give input til arbejdet. Sundhedsudvalget præsenteres på dette møde for den endelige analyse. Analysen er vedlagt som bilag.

De fire driftsscenarioer

Med udgangspunkt i rammesætningen beskriver analysen fire driftsscenarioer. Scenarierne kan læses som en trappemodel hvor hvert trin betyder aktivitetsændringer og dermed også ændringer i de økonomiske forudsætninger, implementeringshorisont og bemanning. Nedenfor i tabellen fremlægges en kort beskrivelse af de fire driftsscenarioer og hvor kun konsekvenser, implementeringshorisont og økonomi beskrives kort.

I selve analysen beskrives driftsscenarioerne nærmere fx i tabel 1 og i afsnit 3.

	Konsekvenser	Implementeringshorisont	Økonomi
Driftsscenario A	En øgning af den planlagte aktivitet på matriklen i Thisted. Det vil betyde flytning af cirka 400 procedurer fra Hobro til Thisted og evt. flytning af cirka 900 procedurer fra Hjørring til Thisted	Kan implementeres inden for 2-3 år	Der er behov for at få tilført mellem 1,5-2,5 mio. kr. til organkirurgien og 0,7-1,9 mio. kr. til anæstesiområdet. Samlet 2,2-4,4 mio. kr.
Driftsscenario B	Etablering af en akut organkirurgisk visitation i Thisted, men inden akut aktivitet.	Kan implementeres inden for 3-5 år efter driftsscenario A er implementeret	Der er behov for at få tilført ml 6,2-10,0 mio. kr. til læger, 0,8 mio. kr. til akutmodtagelsen og 4,8-8,0 mio. kr. til øget diagnostik. Samlet 6,9-14,1 mio. kr.
Driftsscenario C	Etablering af en akut organkirurgisk visitation og mindre akut aktivitet i Thisted. Sammenkobling af driftsscenario A og B, men i en udvidet version.	Kan implementeres inden for 5 til 7 år efter driftsscenario B er implementeret.	Der er behov for at få tilført midler svarende til 2,9 mio. kr til senge, 10,0 mio. kr. til læger, 0,4 mio. kr. til sekretær, 4,8-8,0 mio. kr. til øget diagnostik og udgifter til anæstesi (beløb ukendt). Samlet 9,4-16,4 mio. kr.
I alt		Samlet implementeringshorisont er 10-15 år	Samlet 18,5-34,9 mio. kr.
Driftsscenario D	Etablering af en akut organkirurgisk visitation og aktivitet i Thisted. Alle organkirurgiske operationer gennemføres i Thisted fraset specialiseret behandling og traumer. Dette skal suppleres med betydelig stigning i den planlagte aktivitet svarende til nuværende aktivitet i Hobro. I Hobro vil der fremadrettet kun skulle varetages en begrænset organkirurgisk aktivitet. Det vil også have konsekvenser for funktionen i Hjørring og Aalborg	Kan implementeres inden for 10-15 år.	Det samlede udgiftsniveau beløber sig til cirka 29,0 mio. kr.

Sundhedsudvalget bedes drøfte analysen og de fire scenarier.

Administrationen vil indhente faglig rådgivning hos Sundhedsstyrelsen i forhold til analysen førend den kan indgå i det samlede budgetmateriale for budget 2023.

Referat

Konstitueret formand for Sundhedsudvalget Malou Skeel indledte og der var i forlængelse fagligt oplæg ved lægelig direktør ved Aalborg Universitetshospital, Michael Braüner Schmidt.

Efterfølgende havde Regionsrådet mulighed for at stille spørgsmål.

Ulla Astman og Martin Bech deltog ikke i punktets behandling.

Bilag

1. Faglig analyse af det organkirurgiske område i Region Nordjylland_2022

Punkt 4: Drøftelse: Opfølgning på temadrøftelse vedr. de to analyser

2021-040271

4

Drøftelse: Opfølgning på temadrøftelse vedr. de to analyser

Resumé

Sundhedsudvalget bedes følge op på drøftelser vedr. analysen af det urinvejskirurgiske området og analysen af det organkirurgiske område.

Udvalgsformand Malou Skeel indleder punktet.

Lægefaglige direktører Søren Pihlkjær Hjortshøj og Michael Braüner Schmidt deltager under punktet.

Sagsfremstilling

Sundhedsudvalget har sammen med resten af Regionsrådet fået forelagt de to analyser vedr. urinvejskirurgi og organkirurgi.

Sundhedsudvalget bedes følge op på disse drøftelser.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Sundhedsudvalget:

1. Drøfter punktet
2. Tager til orientering at den faglige analyse vedr. urinvejskirurgi indgår i den videre budgetproces for budget 2023
3. Noterer sig, at der vil blive indhentet faglig rådgivning fra Sundhedsstyrelsen i forhold til den faglige analyse af organkirurgien førend den inddrages i budgetdrøftelserne for budget 2023

Referat

Sundhedsudvalget drøftede analyserne, som opfølgning på den fælles fremlæggelse for Regionsrådet. Der var stor anerkendelse af den faglige præsentation af behov og udfordringer i analyserne og i fremlæggelserne på dagens møde. Det er vurderingen, at det giver et godt grundlag for den videre politiske proces.

Sundhedsudvalget tog til efterretning, at den videre proces i forhold til begge analyserne sker som led i den videre budgetproces for budget 2023.

Udvalget noterede sig, at der i den videre proces, indhentes faglig rådgivning fra Sundhedsstyrelsen på det organkirurgiske område til primo august, så rådgivningen kan indgå i drøftelserne på Budgetseminaret.

Der var en opmærksomhed på, at forskningsområdet ikke er uddybende beskrevet i analyserne. Udvalget udtrykte ønske om snarligt genbesøg af forskningsområdet, som opfølgning på seneste gennemgang på udvalgets møde d. 10. maj.

Ulla Astman og Martin Bech deltog ikke i punktets behandling.

Punkt 5: Godkendelse: Udmøntning af budgetmidler 2022 til palliation

2021-002689

Bilag

Statusnotat plan for den palliative indsats 30-5

5

Godkendelse: Udmøntning af budgetmidler 2022 til palliation

Resumé

Regionsrådet godkendte den 29. juni 2021 'Plan for den palliative indsats i Region Nordjylland'. I budget 2022 er der afsat 2,5 mio. kr. til at sikre lighed i adgang til palliation uanset borgerens diagnose og bopæl.

Sundhedsudvalget forelægges på mødet forslag til udmøntning af puljen afsat i budget 2022. Derudover er vedlagt statusnotat, der gør halvårlig status på implementeringen af indsatserne i planen.

Koncerndirektør Anne Bukh indleder punktet.

Ledende overlæge Charlotte Birkmose Rotbøl og afsnitsledende sygeplejerske Troels Bjørn deltager under punktet.

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte den 29. juni 2021 'Plan for den palliative indsats i Region Nordjylland'. Planen sætter igennem en række indsatser retningen for udviklingen af det palliative område i Region Nordjylland i de kommende år.

Det er aftalt, at implementeringen af aftalen følges i Sundhedsudvalget hvert halve år. Implementeringen faciliteres af en faglige følgegruppe, der består af læge- og sygeplejefaglige repræsentanter på ledelsesniveau fra hvert af de regionale teams for lindrende behandling samt repræsentanter fra administrationen.

Implementeringen af planen sker planmæssigt. Der er på nuværende tidspunkt afholdt to møder i følgegruppen og et møde i styregruppen. Der er vedlagt statusnotat som bilag til punktet.

I budget 2022 er der afsat 2,5 mio. kr. i varige midler til at sikre lighed i adgang til palliation uanset borgerens diagnose og bopæl.

I nedenstående beskrives forslag til udmøntning af puljen afsat i budget 2022.

Administrationen foreslår, at puljen afsat i budget 2022 udmøntes til følgende indsatser.

- 1,5 mio. kr. til drift og etablering af 2 specialiserede palliative senge på Regionshospitalet Nordjylland. Det er erfaringen, at relationer og samarbejde mellem det specialiserede palliative niveau og de henvisende afdelinger har betydning for, om særligt patienter med andre sygdomme end kræft henvises til specialiseret niveau. Palliative senge bidrager til, at den palliative indsats bliver mere synlig på de henvisende afdelinger og understøtter samtidig samarbejdet med de henvisende afdelinger. Det vurderes ligeledes, at sengene vil gøre det mere attraktivt og derved nemmere at rekruttere læger indenfor det palliative område.

- 0,2 mio. kr. til tværsektoriel samarbejdsaftale om palliation til fx tværsektoriel kompetenceudvikling, uddannelse af nøglepersoner og implementering af redskaber til tidlig opsporing og symptomscreening på basalt niveau. Den palliative indsats er tværfaglig og tværsektoriel, hvorfor man er ved at igangsætte arbejdet med en ny samarbejdsaftale mellem Region Nordjylland, de nordjyske kommuner og almen praksis. Aftalen skal sikre en sammenhængende palliativ indsats på tværs af sektorer og en fælles faglig ramme og indhold for området.
- 0,5 mio. kr. til styrkelse af den palliative vagt. I første omgang med henblik på at robustgøre den nuværende ordning, der er udfordret af det begrænsede antal læger med fagområdeuddannelse i palliation. På sigt er det ambitionen at udbrede ordningen med bredere kommunal adgang.
- 0,3 mio. kr. til teoretisk kompetenceudviklingsforløb i palliativ medicin. I dag findes der kun én nordiske specialist uddannelse i palliativ medicin med få pladser målrettet læger, der ikke modsvarer behovet for specialister. I efteråret opstartes derfor et danske kompetenceudviklingsforløb i palliativ medicin. Region Nordjylland forventes at have mellem 2-3 deltagere hvert 2. år. Kompetenceudviklingsforløbet er således en væsentlig forudsætning for, at der kan rekrutteres det nødvendige antal specialister i regionerne.

De fleste indsatser i plan for den palliative indsats forventes at kunne afholdes indenfor midlerne afsat i henholdsvis budget 2021 og 2022. Dog vil en realisering af etablering og drift af specialiserede palliative senge i hele regionens geografi forudsætte, at der prioriteres yderligere midler til området i budget 2023 og kommende budgetår.

Etablering af specialiserede palliative senge vil skulle foretages trinvist bl.a. med baggrund i det begrænsede antal læger med fagområdeuddannelse i palliation og tidsperspektivet for udflytningen til NAU. Aalborg Universitetshospital Thisted kan i løbet af 2023 igangsætte omlægning af de nuværende 6 senge fra basalt til specialiseret niveau, mens det forventes, at Aalborg Universitetshospital kan igangsætte omlægning af de 14 virtuelle palliative senge til specialiserede palliative senge i 2024 i forbindelse med udflytningen til NAU.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Sundhedsudvalget indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Godkender forslag til udmøntning af puljen afsat i budget 2022
2. Tager det vedlagte notat om status på implementering af plan for den palliative indsats til efterretning

Referat

Sundhedsudvalget godkendte indstillingen, og tog herunder orienteringen til efterretning.

Udvalget bemærkede, at de ønsker en tilbagemelding, når udmøntningen er implementeret.

Udvalget havde som en del af punktet en generel drøftelse af det palliative området. Udvalget har fortsat ønske om, at følge området og arbejdet med implementeringsplanen som aftalt, og vil også meget gerne se ind i nye forslag til udvikling af området.

Ulla Astman og Martin Bech deltog ikke i punktets behandling.

Bilag

1. Statusnotat plan for den palliative indsats 30-5

Punkt 6: Godkendelse: Beslutning om udmøntning af finanslovsmidler til fødselspakken "En god start på livet"

2021-026994

Bilag

Aftale om udmøntning af midler til fødselspakken En god start på livet.

Scenarier for nye rettigheder for førstegangsfødende

6

Godkendelse: Beslutning om udmøntning af finanslovsmidler til fødselspakken "En god start på livet"

Resumé

I forlængelse af finansloven for 2022 har forligspartierne indgået aftale om fødselspakken "En god start på livet". Der lægges op til en drøftelse af fødselspakken og beslutning om udmøntning af midlerne til regionens tre fødesteder.

Kontorchef Jacob Bertramsen indleder punktet.

Sagsfremstilling

Aftalepartierne omkring Finansloven har d. 9. maj indgået aftale om udmøntning af fødselspakken "En god start på livet". Midlerne består bl.a. af en rekrutterings- og fastholdelsespakke til fødeafdelingerne samt en pulje til 100 flere ansatte på fødeafdelingerne. Af aftalen fremgår endvidere, at førstegangsfødende skal have ret til to døgn's barselsophold eller hjemmebesøg efter fødslen. Den konkrete udmøntning af midlerne skal aftales mellem Sundhedsministeriet og Danske Regioner. Vedlagt er bilag med den samlede aftale for aftalen.

Der pågår aktuelt en dialog mellem Danske Regioner og Sundhedsministeriet omkring en udmøntningsaftale, hvor de konkrete detaljer og rammer er nærmere beskrevet. Denne aftale ventes at foreligge medio juni, og vil indgå i hospitalernes implementering af pakken.

De samlede midler til regionerne

Mio. kr.	2022	2023	2024	2025
Rekruttering- og fastholdelsespakke til fødestederne	51,1	12,2	16,2	-
Mere end 100 flere ansatte (årsværk) til fødeafdelingerne	39,7	69,4	69,4	69,4
Ret til to dages barselsophold eller hjemmebesøg for førstegangsfødende	9,2	18,4	18,4	18,4
Yderligere styrkelse af fødselsområdet ved indførelse af ret til to dages barselsophold eller hjemmebesøg for flergangsfødende og/eller mere personale	-	-	-	62,2

Ud over ovenstående midler, er der centralt afsat midler til "Analyse og kortlægning af normering på fødselsområdet" og "Evaluering af ret for førstegangsfødende" samt midler til kommunerne i forhold til "Udvidet ammerådgivning med videokonsultation."

Det forventes, at Region Nordjylland som vanligt vil modtage ca. 10% af ovenstående midler. Midlerne fordeles mellem de tre fødesteder i forhold til fødselstal med 66% til

Aalborg, 10% til Thisted og 24% til Hjørring. Dette vil resultere i nedenstående fordeling:

Mio. kr.	2022			2023			2024			2025		
	Aal.	Thi.	Hjø.	Aal.	Thi.	Hjø.	Aal.	Thi.	Hjø.	Aal.	Thi.	Hjø.
Rekrut. og fasth.	3,48	0,53	1,26	0,83	0,13	0,30	1,11	0,17	0,40	-	-	-
Flere ansatte	2,71	0,41	0,98	4,74	0,72	1,72	4,74	0,72	1,72	4,74	0,72	1,72
Rettigheder førstegangsfød.	0,63	0,10	0,23	1,25	0,19	0,46	1,25	0,19	0,46	1,25	0,19	0,46
Rettigheder flergangsf.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,24	0,64	1,54

Rekrutterings- og fastholdelsespakke

Midlerne lægges ud på hospitalerne, hvor ledelserne i samarbejde med administrationen iværksætter foranstaltninger i forhold til at sikre rekruttering og fastholdelse af det nødvendige personale til den ukomplicerede fødsel.

Mere end 100 flere ansatte

Midlerne lægges ud på hospitalerne, hvor ledelserne hurtigst muligt ansætter jordemødre og andet personale, der er direkte involveret i arbejdet med den ukomplicerede fødsel.

Ret til to døgn barsel eller hjemmebesøg til førstegangsfødende

Midlerne lægges ud på hospitalerne, hvor ledelserne iværksætte de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at fødestederne både i forhold til personale og lokaler vil kunne implementere de nye rettigheder.

Det er forskelligt, hvordan regionens tre fødesteder i Aalborg, Thisted og Hjørring har organiseret sine barselstilbud til førstegangsfødende. I Aalborg og Thisted har de fleste 1-2 dages ophold på barselgang. I Hjørring føder de førstegangsfødende som udgangspunkt ambulantly med mulighed for hjemmebesøg.

Den faglige vurdering fra fødestederne er, at langt de fleste førstegangsfødende med rettigheden vil vælge to døgn barsel på hospital, mens færre vil vælge hjemmebesøg efter udskrivelse. Dette betyder, at alle tre fødesteder skal justere deres set-up for førstegangsfødende. I Aalborg og Hjørring skal der skabes mulighed for at have flere indlagt på barsel og i Thisted og Aalborg skal der skabes mulighed for ambulantly fødsel med hjemmebesøg efter fødslen. Dette får både personale- og lokalemæssige konsekvenser. I vedlagte bilag er opgjort forskellige scenarier samt status og udfordringer på de enkelte fødesteder.

Udover arbejdet med at planlægge det fremtidige setup på de tre fødesteder vil der også pågå et arbejde med at afklare de bygningsmæssige rammer for at kunne sikre rettigheden. Særlig på Aalborg UH vil der være en udfordring, når hospitalet flytter til NAU, hvor antallet af stuer reduceres. Det skal således afklares i hvilket omfang eksempelvis matriklen på syd kan anvendes, herunder om/hvorvidt dette i en periode vil medføre øgede udgifter til denne driftsløsning.

Hospitalet vil på Sundhedsudvalgets møde d. 8. november give status for anvendelse af finanslovsmidlerne for 2022, herunder status på ansættelse af personale og implementering af rettigheden.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Sundhedsudvalget indstiller at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Godkender at fødselspakken "En god start på livet" udmøntes til de nordjyske fødesteder
2. Godkender at hospitalet på mødet i november giver status på implementering af pakken.

Referat

Sundhedsudvalget godkendte indstillingerne. Udvalget havde under drøftelsen af punktet en opmærksomhed på de anlægsmæssige forudsætninger, der skal være tilstede, for at sikre førstegangsfødendes ret til to døgn barselsophold.

Udvalget udtrykte herudover stor tilfredshed med sikringen af den hurtige proces for den regionale udmøntning af Finanslovsmidlerne, som Sundhedsudvalget har ønsket

Under punktet gav Anne Bukh ligeledes en status for den aktuelle rekrutteringssituation på Aalborg Universitetshospital, Thisted.

Ulla Astman og Martin Bech deltog ikke i punktets behandling.

Bilag

1. Aftale om udmøntning af midler til fødselspakken En god start på livet.
2. Scenarier for nye rettigheder for førstegangsfødende

Punkt 7: Orientering og godkendelse: Ulighed i sundhed

2022-014350

Orientering og godkendelse: Ulighed i sundhed

Resumé

Der er bredt politisk fokus på at nedbringe ulighed i sundhed. Herunder besluttede Udvalg for Det Nære Sundhedsvæsen på deres udvalgmøde den 1. marts 2022 at prioritere ulighed i sundhed, som et emne udvalget vil have fokus på i forbindelse med arbejdet med Budget 2023.

I dette dagsordenspunkt skitseres nogle af de eksisterende initiativer på området, og der foreslås en videre proces, hvor der bliver iværksat en fælles temadrøftelse med deltagelse af Sundhedsudvalget, Udvalg for det Nære Sundhedsvæsen, Psykiatri- og Socialudvalget samt regionale medlemmer af Sundhedssamarbejdsudvalget.

Direktør Eva Sejersdal Knudsen indleder punktet.

Sagsfremstilling

Der er både regionalt og nationalt stort fokus på ulighed i sundhed, og der har politisk i Region Nordjylland været ønske om at mindske forskelle i sundhed mellem forskellige grupper af borgere, som kan bunde i forskellige sociodemografiske forhold, som fx uddannelsesniveau eller forskellige geografiske forhold, fx bopælskommune, beskæftigelsesmuligheder mv.

Sundhedsprofilen vidner om behov for fortsat fokus på ulighed i sundhed

Sundhedsprofilen 2021 for Region Nordjylland viser, at der fortsat er ulighed i sundhed ift. livsstilsvaner. Der ses ligeledes social ulighed ift. selvvrurderet helbred, stress og forekomst af kronisk sygdom.

Sundhedsprofilen 2021 viser følgende konkrete udfordringer i Region Nordjylland:

- Der er social ulighed i forekomsten af alle livsstilsvaner bortset fra alkoholforbrug. Uligheden er stærkest inden for kost og rygning.
- Den sociale ulighed i at være fysisk inaktiv er blevet signifikant større mellem forskellige uddannelsesniveauer siden seneste undersøgelse.
- Borgere med ingen eller et kort uddannelsesniveau har hyppigere dårligt selvvrurderet helbred, høj stressscore og forekomst af kronisk sygdom end borgere med lang uddannelse.

I mødet med sundhedsvæsenet ses ligeledes ulighed i sundhed, da borgere med lavere uddannelsesniveau oplever højest behandlingsbyrde, forstået som de udfordringer og det besvær borgeren har i relation til sin sygdom, fx i forbindelse med at modtage behandling, tage medicin eller i kontakten med sundhedsvæsenet. Der er ligeledes en ulighed ift. sundhedskompetence, herunder at kommunikere med sundhedsprofessionelle og at læse og forstå information om sundhed.

Der er dermed fortsat en række udfordringer med ulighed i forskellige dele af sundhedsvæsenet ift. forebyggelse og mødet med sundhedsvæsenet både før, under og efter behandling på hospitalerne. Det kræver fortsat fokus på området for at imødegå disse udfordringer.

Eksisterende indsatser i regionen

Regionen har både en række tværgående initiativer på regionalt plan og en række konkrete initiativer på hospitalerne ift. at øge lighed i sundhed. Udover at forsøge at mindske den sociale ulighed, er der i regionen til stadighed fokus på at arbejde med den geografiske balance i regionens sundhedstilbud for at mindske den geografiske ulighed bedst muligt. Følgende eksempler kan her nævnes:

- Forskellige udgående funktioner fra hospitalerne fx til lungesyge, som gør det muligt at tilrettelægge forløb med behandling så tæt på borgerne som muligt, og derved øge muligheden for at tilbyde de bedst mulige forløb for patienterne.
- Medicinboks er et tiltag, der mindsker den geografiske ulighed ift. medicinafhentning ved at øge tilgængeligheden i nærområdet.
- Center for Patientstøtte arbejder med borgere med komplekse, somatiske, psykiske, sociale, etniske eller kulturelle problemstillinger, der har behov for en særlig forløbskoordinering, således de opnår optimal kvalitet og udbytte af de sundhedstilbud, der tilbydes. Her kan man således støtte borgere med lav sundhedskompetence og høj behandlingsbyrde.
- Region Nordjyllands udsatteråd, som er ved at blive nedsat, kan fremover bidrage til at styrke samarbejdet med de civile organisationer, som har tæt kontakt med de mest sårbare og udsatte borgere i samfundet mhp. at forbedre regionens tilbud til denne gruppe og tænke gruppens behov ind i løsninger og behandlingstilbud.
- Tværsektoriel alliance, der har til formål at sikre mere systematisk viden om forekomsten af ulighed i sundhed og sygdom samt hvilke metoder, der giver dokumenteret effekt i tæt og forpligtende samarbejde med forskningsmiljøerne på hospitaler, uddannelsesinstitutioner, kommuner, praksisområdet og civilsamfundet.
- Forebyggende børneundersøgelser hvor regionen samarbejder med de praktiserende læger om at tilvejebringe lister over udeblivelser fra børneundersøgelse i almen praksis, hvorefter den enkelte praksis tager telefonisk kontakt til forældre med henblik på opfølgning og aftale. Indsatsen er i dag inkorporeret som en del af overenskomst om almen praksis.

Videre proces

Administrationen foreslår, at der i efteråret 2022 tages en temadrøftelse om ulighed i sundhed på et fællesmøde sammen med Udvalg for Det Nære Sundhedsvæsen, Psykiatri- og Socialudvalget og i første omgang de regionale medlemmer af det kommende Sundhedssamarbejdsudvalg. Her kan der igangsættes en plan for, hvordan man vil arbejde mere systematisk med området på tværs af udvalgene.

Ulighed i sundhed er komplekst og har mange facetter, som skal udfoldes yderligere. Der er ikke nogen simpel løsning, og der er behov for fremover at tænke problemstillingerne ind i alle regionens tilbud over en bred kam, samt i de tværsektorielle indsatser.

Emnet vil ligeledes blive bragt til drøftelse i Koncernledelsen som en del af den videre administrative proces for at fastholde fokus på at mindske uligheden i sundhed.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Sundhedsudvalget:

1. Tager orienteringen til efterretning.
2. Godkender den videre proces for politisk drøftelse af området.

Referat

Udvalget indledte med tilkendegivelse af et fælles ønske om, at der anvendes terminologien "lighed i sundhed", i stedet for "ulighed i sundhed", da det er denne agenda, der er fokus for området.

Udvalget tog orienteringen til efterretning, og godkendte den videre proces for politisk, regional drøftelse. Udvalget er meget positiv overfor forslaget.

Udvalget drøftede og kom med forslag til indhold på temadagen, og den efterfølgende proces. Administrationen følger op.

Ulla Astman og Martin Bech deltog ikke i punktets behandling.

Punkt 8: Ønsker til kommende møder

8

Ønsker til kommende møder

Referat

Udvalget ønsker på kommende møder fokus på følgende emner:

- Fokus på det akutte område, herunder det tværsektorielle samarbejde på området (forslag om dagsordensættelse omkring årsskiftet)
- Kronikerområdet og den ældre medicinske patient med perspektiv på potentialerne og erfaringerne med udgående funktioner. Desuden sammenhængen til arbejdet med nærhospitaler, under hensynstagen til kommissorierne for Sundhedsudvalget og Det Nære Sundhedsvæsen.
- Regionalt set-up for faglig rådgivning, formaliseret og via løbende input fra enkelt personer/grupper. En opmærksomhed udsprunget af den aktuelle sag vedrørende karkirurgi i Region Midtjylland.

Punkt 9: Orientering

9

Orientering

Referat

Belægningsdata:

Udvalget har fokus på belægningen på hospitalerne, og fik senest en status på maj-mødet. Der har endvidere været et ønske om, at få et dataoverblik på området. Administrationen har i denne forbindelse udarbejdet en oversigt, der er udsendt til udvalget forud for dagens møde.

Det aftales, at Udvalget på august-mødet får en introduktion til, hvordan regionens belægnings-dashboard kan tilgås og anvendes, så udvalgsmedlemmerne har mulighed for selv at følge området løbende.

Aktiv patientstøtte:

Det er besluttet i Danske Regioners bestyrelse, at indsatsen afvikles som følge af evalueringsresultaterne. Region Nordjyllands projekt afsluttes inden udgangen af 2022.

Udvalget foreslår i forhold til fastholdelse af det projektansatte personale, at der sikres en dialog med de enkelte om mulighederne for videre ansættelse i Region Nordjylland. Administrationen følger op.

Med referatet følger uddybende notat og forskningsrapport vedr. Aktiv Patientstøtte.

Ulla Astman, Martin Bech, Jørgen Rørbæk Henriksen og Vibeke Gamst deltog ikke i punktets behandling.

Punkt 10: Eventuell

10 Eventuelt

Referat

Workshop på akutområdet:

Eva Sejersdal orienterede om den tværsektorielle workshop "Hvad vil vi med akutområdet i Nordjylland", d. 2. juni 2022.

Ulla Astman, Martin Bech, Jørgen Rørbæk Henriksen og Vibeke Gamst deltog ikke i punktets behandling.

Punkt 11: Underskrift af mødeprotokol

11

Underskrift af mødeprotokol

Udvalgets medlemmer skal godkende mødeprotokollen.

Godkend elektronisk ved at trykke på Godkend.